

Govern d'Andorra

Programa de diploma professional inicial d'auxiliar de manteniment d'habitatges i d'instal·lacions

---

**Àrea d'Ordenament Curricular
Ministeri de Relacions Institucionals,
Educació i Universitats**

Sant Julià de Lòria, 7 de febrer del 2024

Presentació

**PROGRAMA DE DIPLOMA PROFESSIONAL INICIAL D'AUXILIAR DE MANTENIMENT
D'HABITATGES I D'INSTAL·LACIONS**

Aquest programa correspon a l'annex 1 del Decret del 7-2-2024 de publicació del diploma professional inicial d'auxiliar de manteniment d'habitatges i d'instal·lacions del sistema educatiu andorrà

Coordinació de la publicació: Àrea d'Ordenament Curricular

ISBN: 978-99920-0-968-0

Dipòsit legal: AND.52-2024

Adreça i contacte:

Àrea d'Ordenament Curricular

Ministeri de Relacions Institucionals, Educació i Universitats

Avinguda Rocafort, 21-23. AD600 Sant Julià de Lòria

www.educacio.ad

ÍNDEX

Introducció	4
EIX TRANSVERSAL	7
C1. Emprendre projectes professionals per millorar l'entorn	7
Referent d'avaluació	8
C2 Gestionar el propi aprenentatge i desenvolupament personal i el professional	12
Referent d'avaluació	13
C3 Establir relacions positives amb un mateix i amb els altres en l'entorn social i el professional.....	16
Referent d'avaluació	17
C4 Comunicar en l'àmbit personal i el professional	21
Referent d'avaluació	22
C5 Definir el projecte professional propi en el marc de les relacions laborals.....	25
Referent d'avaluació	26
EIX DE LAMPISTERIA I DE CALEFACCIÓ.....	30
C6. Dur a terme operacions bàsiques de lampisteria	30
Referent d'avaluació	31
C7. Dur a terme operacions bàsiques de calefacció i de climatització.....	36
Referent d'avaluació	37
EIX D'ELECTRICITAT I DE DOMÒTICA.....	41
C8. Realitzar operacions bàsiques d'electricitat i de domòtica	41
Referent d'avaluació	42
Annex 1. Contextos de realització de la competència C4 en relació amb el nivell exigut per a cada llengua	47

Introducció

El programa de diploma professional inicial d'auxiliar de manteniment d'habitatges i d'instal·lacions té com a objectiu capacitar per a l'exercici d'aquesta professió com a auxiliar de xarxes d'evacuació i de lampisteria, auxiliar de calefacció i de climatització i auxiliar d'instal·lacions elèctriques i domòtiques.

El programa s'inspira en la recomanació del Consell de la Unió Europea del 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, que elabora un marc de referència europeu en què defineix que les competències clau són aquelles que totes les persones necessiten per a la seva realització i desenvolupament personals, la seva ocupabilitat, la integració social, un estil de vida sostenible, l'èxit en la vida en societats pacífiques, una manera de vida saludable i una ciutadania activa.

Entre les competències clau s'integren capacitats com el pensament crític, la resolució de problemes, el treball en equip, les capacitats de comunicació i de negociació, les capacitats analítiques, la creativitat i les capacitats interculturals; però, concretament, aquest marc de referència europeu estableix les competències clau següents: competència en lectoescriptura; competència multilingüe; competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria; competència digital; competència personal, social i d'aprendre a aprendre; competència ciutadana; competència emprenedora, i competència en consciència i expressió culturals.

Per tant, per determinar les competències que han de formar part del programa de competències transversals s'han analitzat els components del perfil de l'alumne a l'acabament del diploma professional inicial i l'esmentada recomanació relativa a les competències clau, així com la necessitat de garantir el seu desenvolupament al llarg de tots els nivells educatius i al llarg de la vida.

Respecte a les competències ciutadana i digital, es plantegen com a inherents; és a dir, els sabers, els sabers fer i els sabers ser relatius a les competències ciutadana i digital es treballen de manera integrada com a sabers associats a les competències transversals que es defineixen en aquest programa, així com necessàriament en el context d'aprenentatge de les competències professionals.

El programa s'estructura en eixos que es deriven de les activitats professionals del perfil professional, així com en un eix de caràcter transversal, íntimament lligat a les competències clau esmentades.

L'eix transversal preveu l'aprenentatge de competències per a la vida, que implica qüestionar-se sobre els problemes que afecten la vida de les persones i implicar-se en la transformació de l'entorn per planificar i gestionar projectes de valor per a la societat andorrana, sempre des d'un compromís ètic i democràtic. Això requereix desenvolupar aspectes com la creativitat, el pensament crític i la resolució de problemes, la presa d'iniciativa i la constància.

L'eix transversal també planteja l'aprenentatge com un procés continu i el desenvolupament de competències per a la vida. Per tant, cal aprendre estratègies d'aprenentatge i plantejar-se reptes per motivar-se per aprendre. Per això, l'alumnat ha de desenvolupar habilitats metacognitives i l'ús de diversos recursos i tècniques d'aprenentatge, especialment de les tecnologies de la informació i la comunicació com a eines d'aprenentatge i de coneixement; és a dir, una competència d'aprendre a aprendre.

Aprendre competències per a la vida demana estar bé amb un mateix i establir unes relacions positives amb els altres. Això implica fer accions sobre la pròpia salut i educar en les emocions i les habilitats socials i comunicatives. Implica també aprendre que les relacions humanes es basen en valors ètics i democràtics; és a dir, en una competència personal i social.

A continuació, l'eix transversal planteja comunicar-se emprant llenguatges, formats i suports diversos en l'àmbit personal i el professional. Això implica desenvolupar les habilitats de recepció i d'expressió d'idees, emocions i informacions emprant diversos llenguatges, formats i suports, i habilitats d'interacció amb els altres.

Per acabar, l'eix transversal promou la participació en les relacions laborals, mitjançant l'aprenentatge dels drets i de les obligacions de les relacions laborals, de la normativa de seguretat, higiene i ambiental al centre de treball, així com de les característiques de l'activitat empresarial, del mercat de treball i del procés de recerca de feina.

A més de l'eix transversal, s'han identificat l'eix de lampisteria i de calefacció, l'eix d'electricitat i de domòtica.

L'eix de lampisteria i de calefacció planteja col·laborar en la planificació i la realització de muntatges bàsics tant de lampisteria com de calefacció i de climatització, interpretant el material necessari i preparant la zona de treball per muntar xarxes de subministrament d'aigua, aparells sanitaris i equips de calefacció i de climatització.

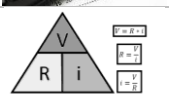

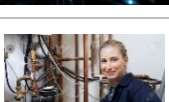

L'eix d'electricitat i de domòtica preveu la preparació i la instal·lació dels equips (no només dels cablejats entre elements, també dels suports, les caixes i les canalitzacions), així com la substitució de mecanismes i la comprovació del funcionament de les instal·lacions elèctriques i domòtiques.

Al gràfic següent es presenten els diferents eixos i les competències que ajuden a desenvolupar-los:

Per tal d'identificar amb claredat les àrees de coneixement que impregnen els diferents elements del currículum del diploma professional inicial es fan servir una sèrie de símbols que fan referència a l'àrea, la natura o l'enfocament de les tasques i d'activitats del referencial de certificació en cadascuna de les competències del programa.

Els símbols que identifiquen els continguts dels diferents espais d'aprenentatge són els següents:

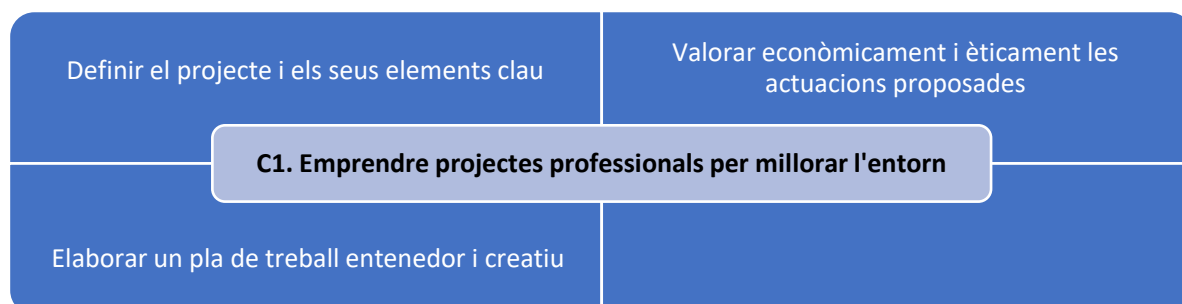
Emprenedoria (EMPEN)		Informàtica i tecnologia (TIC)	
Tutoria (T)		Calefacció (CALE)	
Educació física (E. F)		Matemàtiques empresa (MAT. EMP)	
Empresa (EMP)		Matemàtiques aplicades (MAT. APL)	
Ciències mediambientals (CIE. MED)		Ciències aplicades (CIE. APL)	
Electricitat (ELE)		Lampisteria (LAMP)	
Llengües (LLENG)			

Els símbols que identifiquen les competències clau europees, que es treballen integrades com a sabers associats a les competències transversals i professionals, són:

Competència ciutadana i democràtica (DEM)		Competència digital (DIG)	
--	---	------------------------------	---

EIX TRANSVERSAL

C1. Emprendre projectes professionals per millorar l'entorn

Aquesta competència facilita recursos, tècniques i estratègies necessàries per a l'alumne per tal de poder identificar oportunitats en el seu entorn més immediat, ja sigui personal o professional, per elaborar un projecte que transformi la societat. Es pretén que l'alumne comenci a veure la necessitat de canvi i d'innovació i elabori les seves pròpies estratègies per aconseguir els objectius que s'hagi fixat. Es busca una interacció amb la societat per mirar de transformar l'entorn des d'un punt de vista socialment responsable en termes de sostenibilitat i de transformació de l'entorn.

La definició del projecte i els seus elements clau requereix conèixer i analitzar el context i els agents que hi intervenen per poder definir l'àmbit del projecte. Aquest coneixement li permetrà poder identificar les necessitats i oportunitats de canvi. Això implica aplicar diferents tècniques per analitzar la realitat així com per tractar les dades que es puguin haver identificat. En definitiva, en aquesta primera fase és quan s'impulsa l'alumne a plantejar la necessitat/opportunitat a mode de problema per poder analitzar-lo (desconstrucció o globalització del problema). Aquesta primera fase d'anàlisi conduirà a posar límit al projecte a través de la formulació de preguntes que delimitin l'abast del projecte per poder definir els objectius.

Aquesta competència implica aplicar tècniques per generar idees creatives i analitzar les necessitats des de diferents mirades per proposar idees. Aquesta fase correspon al nivell més creatiu del projecte: la generació d'idees. Aquesta generació d'idees es coneix com un procés divergent en el qual es busca al màxim possible de solucions al problema. Aquestes possibles solucions s'han de trobar emprant tècniques de pensament creatiu i disruptiu, i com més possibles solucions es trobin, millor. Aquest procés és especialment ric si pot ser treballat en cooperació amb altres alumnes.

L'aprenent ha de ser capaç de determinar l'impacte social del projecte creat i justificar el seu projecte en termes de sostenibilitat i de transformació de l'entorn. Ha de poder descriure els canvis que suposarà el seu projecte i determinar les seves conclusions. Aquesta és la fase de tancament del projecte, en què l'alumne convergeix per triar una solució que sigui factible, justa, ètica i sostenible. Per fer aquesta tria o selecció, a l'alumne se li faciliten tècniques d'avaluació d'idees que s'apliquen com a filtres per anar descartant les idees que no responen als estàndards òptims (factibilitat, ètica, transformació...).

Referent d'avaluació

1.1. Analitzar els elements i l'àmbit del projecte (EMPREN) (DEM)

- 1.1.1. Determina amb precisió necessitats i oportunitats a partir de l'anàlisi de l'entorn.
- 1.1.2. Identifica de manera pertinent els agents principals que intervenen en el context del seu projecte (institucions, agents privats, agents públics...).
- 1.1.3. Realitza càlculs, amb o sense eines informàtiques, emprant dades bàsiques extretes del treball de camp. (MAT. EMP) (DIG)
- 1.1.4. Delimita amb rigor el projecte a través de tècniques i d'estratègies.

Sabers associats

- Diferència entre necessitat i oportunitat
  - Característiques de la necessitat o de l'oportunitat (classificació i tipus)
  - Estratègies per detectar una necessitat
  - La recerca d'informació: fiabilitat de les fonts
  - Fonts directes (entrevistes i enquestes) i fonts indirectes (bibliografia i dades)
  - Els principals problemes econòmics i socials actuals
  - Elements d'anàlisi: mapa de l'entorn
  - Escala del problema (entorn escolar, local, nacional...)
  - El context del projecte (econòmic, social, empresarial, institucional, mediambiental)
  - Govern, comuns...
  - Normes i lleis de l'entorn
  - Tècniques d'anàlisi de la realitat: mapa conceptual, pensament visual (*visual thinking*), arbre del problema
  - Selecció de dades a través de:
    - La informació ja recopilada sobre l'anàlisi de l'entorn
    - El qüestionari o l'enquesta: tipus de preguntes, mostreig
  - Conceptes bàsics de l'estadística i del tractament de dades:
    - Definició i tipus de variables
    - Taules de freqüències
    - Paràmetres bàsics: mitjana, mediana, moda, mínim i màxim...
    - Representació gràfica i interpretació dels resultats
  - Extracció de conclusions/anàlisis de les dades obtingudes.
  - Operacions matemàtiques i aplicacions estadístiques amb fulls de càlcul
-

1.2. Proposar idees (EMPREN)

- 1.2.1. Genera idees utilitzant tècniques col·lectives creatives i eines virtuals. (DIG)
- 1.2.2. Ordena adequadament les idees en relació amb l'oportunitat o la necessitat, fent ús de tècniques d'avaluació d'idees.
- 1.2.3. Prototipa de manera creativa a partir de les idees originades.

Sabers associats

- El pensament lògic, el pensament lateral i el pensament disruptiu
  - La creativitat com a estratègia de millora
  - Tècniques per comprendre problemes:
    - Mapa gràfic mental, tècnica dels 5 perquè...
  - Tècniques de generació d'idees:
    - Pluja d'idees (*brainstorming*), escriptura cerebral (*brainswriting*), SCAMPER, analogies, CRE-IN, mètode 635, sinèctica, Related Worlds
  - Tècniques per proposar i avaluar idees:
    - PNI-avaluar idees-, els 6 barrets per pensar d'E. de Bono, TRIZ, 4x4x4, DO IT...
  - Establiment de relacions: problema i solució
  - Aplicacions en línia de generació d'idees creatives i col·lectives (LucidChart, MindMap, Popplet, Bubbl.us...)
  - El prototipatge: tècniques i disseny de productes, d'espais i fins i tot de serveis (croquis i diagrames, vídeo, prototips digitals, guió il·lustrat (*storyboard*), models físics, maquetes...)
-

1.3. Elaborar un pla de projecte

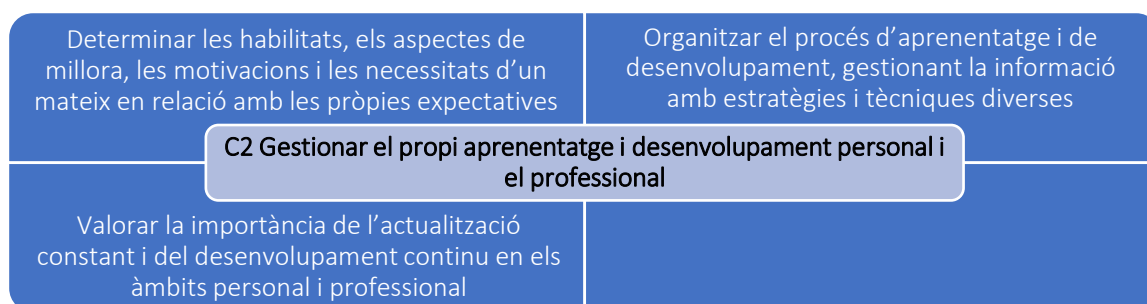
- 1.3.1. Defineix amb concreció i claredat els objectius, característiques i accions del projecte a mode de planificació temporal i organitzativa. (*EMPREN*)
- 1.3.2. Realitza un pressupost rigorós tenint en compte els costos del projecte (nombre de persones, materials, etc.). (*MAT. EMP*)
- 1.3.3. Il·lustra amb gràfics, imatges i fluxogrames (eines DIG) les conclusions sobre la viabilitat del projecte. (*MAT. EMP*) (*DIG*)
- 1.3.4. Justifica de manera clara l'impacte del seu projecte en termes de sostenibilitat i de transformació de l'entorn. (*EMPREN*)

Sabers associats

- El pla d'empresa.
  - Justificació i finalitat del projecte
  - Context del projecte
  - Destinataris del projecte
  - Ubicació del projecte
  - Redacció i fixació d'objectius; objectiu com a fita i les passes per aconseguir-lo
  - Planificació, gestió i execució del projecte fent ús de metodologies àgils com ara:
    - Quadres de planificació (objectiu/tasca/activitats/temps)
    - Cronogrames: elaboració d'un full de ruta (*roadmap*), diagrama de Gantt...
    - Metodologia de gestió de projectes: PMBOK, PRINCE2, CMMI, àgils...
  - Organització i gestió dels recursos: humans, materials, infraestructures, tecnològics
  - La comunicació i la difusió del projecte amb l'ús dels diferents formats d'informació: text, numèric, gràfic, imatge i so
  - Pressupost: els ingressos, les despeses, el consum i l'estalvi. Les inversions (DIG)
- Estudi de viabilitat del projecte
  - El pla d'inversions i de despeses inicials: diferència entre inversions i despeses
  - El pla de finançament: definició, finalitat i elaboració
  - Educació econòmica i financera
  - Ingressos:
    - nombre de vendes del producte
    - prestació de serveis
    - comissions rebudes
    - ingressos per lloguers
    - subvencions...
  - Costos i tipus de costos:
    - Salaris
    - Lloguer
    - Serveis com Internet, neteja, llum, aigua i gas

- Contracte d'assegurances
    - Material d'oficina
    - Impostos: IGI
    - Permisos comunals
    - Béns materials necessaris per desenvolupar el servei o el producte
    - Proveïdors externs
    - Combustible i altres recursos energètics
    - Costos de distribució
    - Beneficis: concepte; elaboració del pla de gestió de beneficis
    - Bancs o altres sistemes de finançament
  - L'avaluació del projecte
    - El balanç de situació
  - L'impacte mediambiental del projecte
  - L'empresa socialment responsable
  - La presentació i l'exposició del projecte amb diferents eines (word, ppt, excel...)
Ús dels fulls de càlcul per facilitar diferents càlculs
-

C2 Gestionar el propi aprenentatge i desenvolupament personal i el professional

La competència de gestionar el propi aprenentatge i desenvolupament personal i el professional implica que l'aprenent reflexioni sobre els seus processos d'aprenentatge per tal de poder planificar i prendre decisions de manera fonamentada sobre com aprèn i com va ajustant aquests processos.

Per tal de gestionar l'aprenentatge propi, l'aprenent ha de determinar les seves habilitats tant pel que fa a l'entorn acadèmic com el professional, ha de ser capaç de definir quins són els seus punts forts i febles, emprar eines que l'ajudin a autoavaluar-se per saber què és el que pot millorar. Els processos de metacognició han de donar un nivell de consciència sobre el procés d'aprenentatge necessari per a la millora de l'autonomia en l'aprenentatge i per tal de mostrar una actitud crítica sobre la informació i el coneixement. De la mateixa manera propicia una transferència del coneixement tant d'una tasca cap a una altra com compartint el coneixement amb els altres.

L'aprenent ha de planificar el seu aprenentatge aplicant eines i instruments per organitzar-se tant en l'espai com el temps. Aquesta competència pretén desenvolupar en l'aprenent la capacitat de gestionar la informació trobada amb estratègies i tècniques diverses, saber discernir les fonts fiables i adquirir una actitud preventiva envers la utilització de la xarxa.

El desenvolupament d'aquesta competència ha d'anar acompanyat d'una valoració de la importància de la formació continuada i al llarg de la vida. Els desenvolupaments personal i professional han de ser continus i l'aprenent s'ha de responsabilitzar dels seus èxits i dels seus fracassos.

Referent d'avaluació

2.1. Analitzar el seu procés d'aprenentatge en els entorns acadèmic i professional (T)

- 2.1.1. Compara críticament els resultats obtinguts amb la seva expectativa emprant eines d'autoavaluació per identificar les seves habilitats, motivacions, punts forts i febles així com els elements interns i externs que condicionen el seu procés d'aprenentatge.
- 2.1.2. Realitza processos de metacognició crítics per identificar "com aprèn" i quines estratègies fa servir per aprendre.
- 2.1.3. Es fixa objectius pertinents de millora en relació amb el seu aprenentatge o el seu desenvolupament professional.

Sabers associats

- Els perfils personal i professional
    - Les capacitats, les habilitats i els interessos personals
    - La motivació professional
  - El perfil professional d'una ocupació
    - El perfil requerit, els codis professionals
    - El professiograma
  - Els factors que influeixen en l'aprenentatge
    - Condicions fisiològiques (descans, alimentació, etc.)
    - Condicions d'ambient (llum, acústica dels espais, ventilació, temperatura, etc.)
    - La concentració i l'atenció
    - Ritmes d'aprenentatge
  - Regulació i millora de l'aprenentatge a partir de l'heteroavaluació, l'autoavaluació i la coavaluació guiada pel docent
  - Tècniques d'autoconeixement personal de les capacitats, les motivacions, les mancances
  - Tècniques d'autoavaluació dels perfils personal i professional
  - El projecte d'aprenentatge i el desenvolupament personal
  - El projecte professional
-

2.2. Planificar el seu procés d'aprenentatge en els entorns acadèmic i professional (T)

- 2.2.1. Aplica amb eficàcia la tècnica òptima per resoldre la tasca (tècniques d'estudis).
- 2.2.2. Aplica estratègies eficients d'organització en els diferents espais (espai).
- 2.2.3. Empra eines de planificació i d'organització adequades i pertinents (temps).
- 2.2.4. S'adapta amb flexibilitat al canvi en els entorns acadèmic i professional (adaptabilitat, proactivitat, acceptació, empatia, flexibilitat...).

Sabers associats

- Tècniques d'ordenació, de recollida i d'anàlisi crítica de la informació
    - Esquema, síntesi, mapa conceptual, portafoli
  - Eines de síntesis per construir l'aprenentatge

  - Eines i tècniques de planificació
    - Tècniques de gestió del temps, de l'espai i dels recursos en diferents suports (digitals i no digitals: agenda, llista de tasques, bases d'orientació, grafos)
  - Tècniques de preparació de l'espai per dur a terme el treball:
    - Neteja i organització de l'espai de treball físic i virtual
  - Tècniques d'atenció i de concentració
    - Relaxació, atenció i concentració
  - Tècniques mnemotècniques:
    - Tècniques per afavorir la memòria visual, auditiva, seqüencial i textual
  - Eines digitals que faciliten l'organització i la planificació de tasques
    - Calendaris
    - Agendes
    - Gestors de projectes
  - La flexibilitat mental: adaptabilitat i baixa resistència al canvi
  - Superació de les limitacions pròpies o d'altri
-

2.3. Transferir coneixement i estratègies d'aprenentatge (T)

- 2.3.1. Estableix relacions coherents entre els coneixements.
- 2.3.2. Comparteix proactivament coneixement fent servir eines digitals.
- 2.3.3. Formula teoritzacions rigoroses.
- 2.3.4. Organitza de forma clara els continguts propis, respectant el dret d'autoria i les normes de privacitat tot indicant-ne les fonts. (DIG)

Sabers associats

- Tècniques de creació de nexes de coneixement
  - Estratègies per a l'avaluació dels aprenentatges mitjançant la gestió de l'error a través de l'autoregulació.
  - Estratègies de comunicació i de presentacions en públic: debats, discussions, opinions...
  - Citació de fonts
  - Tècniques de participació en xarxes socials
  - Eines de difusió de coneixement:
    - Webclue
    - Webquest
    - Wikis col·laboratives
  - La comunicació en xarxa: protocols, canals, ètica i drets d'autor
-

2.4. Inferir coneixement i estratègies d'aprenentatge utilitzant eines digitals (T) (DIG)

- 2.4.1. Discrimina la informació amb pertinència per crear el seu propi argumentari.
- 2.4.2. Selecciona les dades amb pertinència per crear el seu propi argumentari.
- 2.4.3. Elabora de manera original, creativa i pròpia la informació obtinguda de diverses fonts.

Sabers associats

- Estratègies per identificar les característiques, les variables que intervenen i les diferents interpretacions que hi poden haver en relació amb una qüestió
  - Estratègies per fer-se preguntes
  - Estratègies per construir una interpretació pròpia a la llum del coneixement previ
  - L'ús crític de la informació digital
-

C3 Establir relacions positives amb un mateix i amb els altres en l'entorn social i el professional

La competència d'establir relacions positives amb un mateix i amb els altres en l'entorn social i el professional permet desenvolupar el benestar tant social com individual de l'aprenent. Busca crear sinergies amb els altres per tal de poder desenvolupar un treball en equip de manera coordinada. Aquesta competència implica assolir el coneixement d'un mateix tant a nivell emocional com físic per poder-se obrir als altres i conèixer en societat de manera saludable i generant situacions d'interacció positives.

Per tal d'arribar a un benestar individual i social, l'aprenent ha de ser capaç en un primer moment d'identificar les seves pròpies emocions i les dels altres. D'aquesta manera podrà gestionar-les, el que implica utilitzar tècniques d'autoregulació de les emocions. Per tal de poder respectar les diferències dels altres, l'aprenent haurà d'aprendre a fer ús de l'empatia i de l'assertivitat en les seves relacions interpersonals.

Treballar en equip implica compartir coneixement, acceptar les aportacions dels altres, cooperar i participar activament. Es requereix d'una responsabilitat individual i amb els altres per poder crear sinergies en el treball en equip. L'aprenent ha de ser capaç d'utilitzar dinàmiques diverses tant per treballar en grup com per fomentar el debat i afavorir la interrelació i així poder treballar d'una manera coordinada, acordant rols i involucrant els altres.

Establir relacions positives es tradueix en ser capaç de resoldre conflictes a partir del diàleg i de la negociació. L'aprenent ha de dur a terme tècniques de resolució de conflictes, de negociació i de mediació. S'ha de ser curós en l'actitud envers els altres per evitar conflictes.

Aquesta competència pretén crear un ambient de treball positiu per tal de deixar fluir una bona entesa de treball i de col·laboració entre els integrants de l'equip, paucar una manera de treballar consensuada entre tots els membres i evitar el conflicte mitjançant l'assoliment d'una harmonia en el treball. Però, per arribar a un estat emocional saludable s'ha de treballar també l'estat físic. Cal un estil de vida saludable integral, de ment i de cos; per aquesta raó, l'aprenent ha de desenvolupar una activitat física i uns hàbits saludables que produeixin benestar i millorin la salut.

Referent d'avaluació

3.1. Gestionar les emocions en l'àmbit personal i interpersonal (DEM)

- 3.1.1. Aplica tècniques d'autoregulació de les emocions de manera adequada a la situació i context. (E. F)
- 3.1.2. Comunica de manera assertiva les seves opinions, idees o emocions, integrant arguments propis o aliens.
- 3.1.3. Empra tècniques per protegir la seva imatge i les identitats personal i digital.

Sabers associats

- Les emocions i la seva descripció
  - Pensament, emoció i conducta: la seva relació
  - Causes i conseqüències de les emocions positives i negatives
  - La consciència d'un mateix
  - Tècniques d'autoconeixement personal
  - L'escolta activa dels altres:
    - Tècniques d'escolta activa (contacte visual, postura correcta, atenció pràcticament plena, reforç del discurs del parlant, paràfrasi...)
    - La comunicació no verbal (gestos, aparença, postura, mirada, expressió)
    - Tècniques d'observació de la comunicació no verbal
  - Les habilitats socials
    - L'empatia
    - Tècniques per desenvolupar l'empatia: parafrasejar, formular preguntes...
    - L'assertivitat
    - Els drets assertius
    - Estratègies de comunicació assertiva (reforçar els punts forts de l'altre, formular aportacions en positiu), expressió dels propis drets, opinions i sentiments, respectant els altres, els seus sentiments i opinions
  - El maneig de les emocions i de les estratègies per a la seva gestió
    - Estratègies de respiració profunda
    - Estratègies de relaxació
    - Estratègies de visualització
    - Estratègies d'atenció plena (*mindfulness*)
    - Tècniques de detenció del pensament, assaig mental, raonament lògic, distracció
  - Privacitat i ciberseguretat
  - Tècniques d'autoregulació de la conducta en context esportiu (normes, regles, ètica, responsabilitat...)
-

3.2. Cooperar en la consecució de tasques i/o activitats gràcies a les sinergies establertes en el treball en equip (DEM)

- 3.2.1. Acorda el seu rol (posició, minuts de joc...) de manera consensuada amb la resta de membres del seu equip. (E.F)
- 3.2.2. Planifica amb rigor les seves tasques (temps, materials, espais...) per a la consecució de l'objectiu comú.
- 3.2.3. Participa activament en la presa de decisions i en l'assoliment de les tasques comunes, així com en les reunions d'equip, tenint en compte les normes i dinàmiques de l'equip.

Sabers associats

- El treball en equip
    - Diferències entre col·laborar i cooperar
    - Els rols dins d'un equip de treball i les seves tasques i responsabilitats: coordinador, secretari, ajudant i responsable de material
    - Competències comunicatives i competències socials en el treball en equip
  - Recursos per treballar en equip
    - Els plans de l'equip: planificar què es vol aconseguir, determinar temps...
    - El quadern de l'equip: trets d'identitat de l'equip, càrrecs i funcions, diaris de sessions, revisions periòdiques...
  - Dinàmiques per mostrar la importància de treballar en equip
  - Dinàmiques de grup per fomentar el debat i el consens en la presa de decisions
  - Dinàmiques de grup per afavorir la interrelació, el coneixement mutu i la distensió dintre del grup
  - Les reunions
    - Tipus de reunions
    - La gestió de reunions eficient: etapes i durada
    - Els rols de les reunions
    - Eines digitals col·laboratives
  - La gestió del temps
    - Dinàmiques de grup
    - Els cronogrames
  - Estructures cooperatives de treball
    - Estructures cooperatives simples
  - Tècniques cooperatives de treball
    - Grups d'investigació
    - Tècnica TGT
-

3.3. Desenvolupar els benestars físic i emocional (E.F)

- 3.3.1. Es fixa objectius de millora assolibles en relació amb les seves capacitats físiques. (DEM)
- 3.3.2. Descriu amb rigor aquelles activitats que produeixen benestar i milloren la salut.
- 3.3.3. Dedica rigorosament un temps a escalfar i a estirar els grups musculars abans i després de cada sessió.
- 3.3.4. Participa activament en les activitats físicoesportives del centre (plans d'acció).

Sabers associats

- El benestar físic i l'emocional
  - Els hàbits saludables
  - Tipus de situacions motrius
    - Situacions psicomotrius
    - Situacions motrius en el medi natural
    - Situacions motrius d'expressió
    - Situacions *sociomotrius* d'oposició
    - Situacions *sociomotrius* de cooperació - oposició
    - Situacions motrius en esdeveniments físicoesportius
-

3.4. Evitar actituds discriminatòries i poc equitatives (DEM)

- 3.4.1. Reprava assertivament les actituds discriminatòries que es produeixin al seu entorn físic i virtual. (E. F)
- 3.4.2. Analitza amb sentit crític les pròpies percepcions, creences i prejudicis per evitar caure en la discriminació.
- 3.4.3. Interpreta críticament certes conductes a través de la seva experiència per evitar discriminar o jutjar als altres.

Sabers associats

- Entesa intercultural
  - Identitat cultural: context personal, suposicions, valors i actituds, normes i comportaments socials
  - Diversitat cultural
  - Els prejudicis i els estereotips socials
- Construcció de la identitat democràtica
  - Valors democràtics
  - Llibertat i responsabilitat
  - Normes de convivència democràtica
  - Formes de democràcia i formes de participació
  - Justícia i solidaritat

- Drets humans i valors fonamentals de la dignitat humana
    - Drets i deures
    - Exclusió i inclusió
  - Discriminació entre joves
    - Assetjament escolar
    - Ciberassetjament
    - Sèxting
-

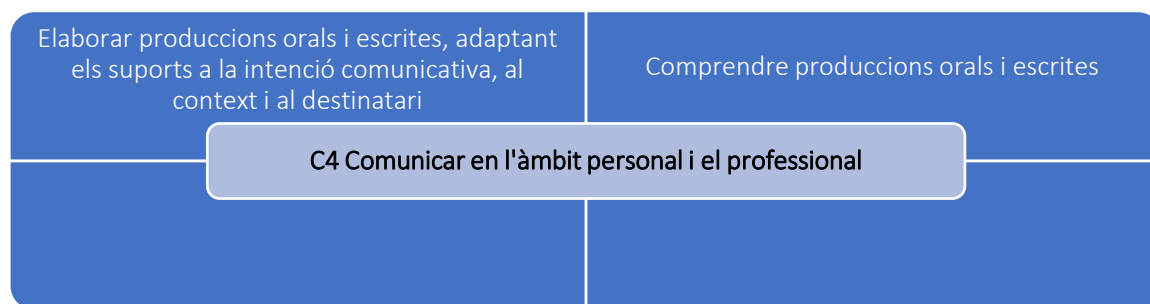
3.5. Resoldre conflictes grupals (DEM)

- 3.5.1. Aplica rigorosament tècniques de resolució de conflictes tenint en compte la seva naturalesa. (E. F)
- 3.5.2. Aplica rigorosament tècniques de negociació per arribar a acords de col·laboració.
- 3.5.3. Gestiona críticament la seva actuació envers els altres per evitar conflictes.

Sabers associats

- La gestió positiva del conflicte
    - El desacord i el conflicte
    - Principals tipus de conflicte
    - Els elements del conflicte
  - Les tècniques de resolució de conflictes
    - La negociació
    - La mediació
    - La conciliació
    - L'arbitratge
  - Estratègies per a la prevenció de conflictes
    - Diàleg
    - Comunicació
    - Prevenció del conflicte
    - Tècniques de resolució de conflictes
    - Resolució de conflictes
-

C4 Comunicar en l'àmbit personal i el professional

Aquesta competència fa referència a les habilitats per comunicar-se emprant diferents llenguatges, formats i suports en l'àmbit personal i el professional. La dita habilitat l'ha de poder desenvolupar en diverses llengües per entendre el món que l'envolta i poder-se expressar amb una intencionalitat concreta.

Saber comunicar-se comporta d'una banda definir la intenció comunicativa així com el context i el destinatari. Implica conèixer les funcions del llenguatge, els diferents suports i les estratègies a seguir per aconseguir aquesta intenció comunicativa. Per tal d'expressar-se de forma clara, l'aprenent ha d'emprar una correcció sintètica i lèxica, ha de poder estructurar de manera lògica el seu discurs i seleccionar el registre, depenent del destinatari de la comunicació tant en les situacions comunicatives orals com en les escrites. Així doncs, l'aprenent ha de tenir coneixement dels diferents llenguatges (verbal i no verbal) i dels diferents formats i suports.

De la mateixa manera, una bona comunicació necessita d'una bona comprensió de les produccions orals i escrites. L'aprenent ha d'identificar les idees que se li volen transmetre, conèixer les tècniques que pot utilitzar per a la comprensió així com els diferents elements discursius.

Una bona comunicació no s'acaba en l'expressió i la comprensió. L'aprenent ha d'arribar a interpretar el valor funcional dels recursos emprats per tal de distingir amb sentit crític els elements de la comunicació. La situació comunicativa serveix per construir coneixement, pensament i opinió.

Referent d'avaluació

4.1. Elaborar produccions orals (LLENG)

- 4.1.1. Adequa la seva comunicació oral a la situació comunicativa, tenint en compte el contingut, el receptor, el registre, la comunicació no verbal i els suports que escaiguin.
- 4.1.2. Estructura la seva comunicació oral de manera clara.
- 4.1.3. Empra de manera coherent elements per cohesionar la seva comunicació oral.
- 4.1.4. Mostra correcció pel que fa al lèxic, la sintaxi i la fonètica.

Sabers associats

- La situació comunicativa
    - La comunicació oral no espontània en l'àmbit laboral
  - Textos argumentatius i expositius orals
    - Formes d'organització del contingut i recursos expressius
  - Els gèneres textuais orals
    - Les presentacions, les videoconferències
  - Estratègies d'expressió en diferents llenguatges
  - Suports, materials i llenguatges diversos
    - Gràfic, numèric, escrit, sonor, etc.
    - Suports digitals i entorns comunicatius virtuals
  - Recursos i estratègies per superar obstacles en la comunicació oral
  - Mecanismes per garantir i comprovar l'efectivitat de la comunicació
  - Revisió global (contingut, forma, etc.), ortogràfica i gramatical i de la coherència entre els diferents components de la comunicació
  - Ús ètic de la informació
    - Drets d'autor, citacions
-

4.2. Elaborar produccions escrites (LLENG)

- 4.2.1. Adequa la seva producció escrita a la situació comunicativa, tenint en compte la intenció, el contingut, el receptor, la tipologia textual, el registre i l'extensió.
- 4.2.2. Estructura clarament la seva producció.
- 4.2.3. Empra de manera coherent elements per cohesionar la seva producció.
- 4.2.4. Mostra correcció pel que fa al lèxic, la sintaxi i l'ortografia.

Sabers associats

- La comunicació escrita en l'àmbit de l'empresa
    - L'informe, la redacció de projectes, el correu electrònic, la memòria
  - Estratègies d'expressió en diferents llenguatges
  - Suports, materials i llenguatges diversos
    - Gràfic, numèric, escrit, etc.
    - Suports digitals i entorns comunicatius virtuals
  - Mecanismes per garantir i comprovar l'efectivitat de la comunicació
  - Revisió global (contingut, forma, etc.), ortogràfica i gramatical i de la coherència entre els components de la comunicació
  - Ús ètic de la informació
    - Drets d'autor, citacions
-

4.3. Comprendre produccions orals (LLENG)

- 4.3.1. Identifica amb precisió el tema, les idees principals i les secundàries.
- 4.3.2. Dedueix informació implícita i/o explícita amb coherència.
- 4.3.3. Dedueix amb precisió la intenció comunicativa i les funcions del llenguatge a través d'elements del discurs.
- 4.3.4. Identifica el punt de vista de l'autor (subjectiu o objectiu).

Sabers associats

- Identificació de les idees i de les informacions que s'han de comunicar
- La comprensió de produccions orals provinents de la comunicació social
- Consulta de fonts diverses i en diversos formats
- Tècniques de comprensió
  - Esquemes, resums, mapes conceptuals, etc.
- Estructuració de la presentació de la informació
- Detecció de llenguatges, suports, formats, elements discursius i estratègies d'acord amb la situació i el context professional o laboral
- Detecció de l'estructura i el registre, d'acord amb la situació i el context professional o laboral

4.4. Comprendre produccions escrites (LLENG)

- 4.4.1. Identifica amb precisió el tema, les idees principals i les secundàries.
- 4.4.2. Dedueix informació implícita i/o explícita amb coherència.
- 4.4.3. Dedueix amb precisió la intenció comunicativa i les funcions del llenguatge a través d'elements del text.
- 4.4.4. Identifica el punt de vista de l'autor (subjectiu o objectiu).

Sabers associats

- Identificació de les idees i de les informacions que s'han de comunicar
- La comprensió de textos provinents de la comunicació social
- Consulta de fonts diverses i en diversos formats
- Tècniques de comprensió
  - Esquemes, resums, mapes conceptuals, etc.
- Estructuració de la presentació de la informació
- Detecció de llenguatges, suports, formats, elements discursius i estratègies, d'acord amb la situació i el context professional o laboral
- Detecció de l'estructura i d'un registre, d'acord amb la situació i els contextos professional o laboral

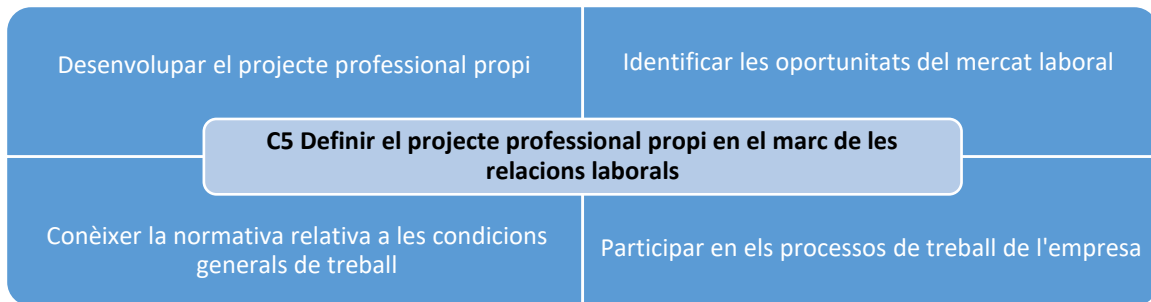
Contextos de realització

Per tal d'ajudar el docent a contextualitzar el nivell exigible a l'alumne, s'ha elaborat un document que figura com a annex 1 del programa que conté, per a cada habilitat, una explicació dels contextos de realització.

Aquesta informació ha estat extreta i reformulada del *Marc europeu comú de referència per a les llengües*.

C5 Definir el projecte professional propi en el marc de les relacions laborals

Aquesta competència té com a finalitat que l'aprenent adquireixi els coneixements i les destreses necessaris per incorporar-se al mercat laboral i desenvolupi el seu projecte professional propi conscient de les seves capacitats i habilitats professionals, així com dels seus deures i dels seus drets com a treballador.

Així mateix, participar en les relacions laborals requereix capacitar l'aprenent per analitzar les característiques i les oportunitats del mercat laboral, exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb el que s'estableix en la legislació vigent, perquè pugui participar activament en la vida econòmica i social.

També pretén que l'alumne se sensibilitzi sobre els efectes que les condicions de treball poden produir en la salut personal i utilitzi les mesures correctives i de protecció.

Per últim, prendre part en les relacions laborals consisteix en participar en els processos de treball de l'empresa i conèixer les característiques, les funcions i els procediments més rellevants de l'activitat empresarial.

Referent d'avaluació

5.1. Desenvolupar el propi projecte professional (EMP)

- 5.1.1. Identifica adequadament els components bàsics del propi perfil personal, aplicant estratègies d'autoconeixement.
- 5.1.2. Analitza amb rigor el perfil professional de l'ocupació.
- 5.1.3. Es fixa objectius de millora per al desenvolupament professional de manera adequada al perfil professional requerit per a l'ocupació.

Sabers associats

- Perfil personal
    - Aptituds
    - Interessos
    - Habilitats
    - Interessos i motivació
  - Autoavaluació del perfil personal
  - El perfil professional d'una ocupació
    - El professiograma
    - Competències professionals
    - Competències transversals
  - Autoavaluació del perfil professional
    - Punts forts, punts febles
    - Àrees de millora
    - Pla d'acció de desenvolupament professional
-

5.2. Analitzar el mercat de treball i el procés de recerca de feina (EMP)

- 5.2.1. Descriu amb precisió la relació entre l'oferta i la demanda de treball en el mercat de treball.
- 5.2.2. Analitza les fonts d'informació i les etapes del procés de recerca de feina.
- 5.2.3. Aplica de manera adequada les diferents tècniques i eines en el procés de recerca de feina.
- 5.2.4. Descriu amb precisió el rol, les habilitats, les funcions i la imatge personal requerits per a l'activitat professional i relacionats amb el perfil professional.

Sabers associats

- El mercat laboral i la cerca d'ocupació
  - El mercat de treball
  - Oferta de treball
  - Demanda de treball
  - Relació oferta-demanda

- El procés de cerca de feina
    - Fonts d'informació en la cerca d'ocupació
    - Etapes d'un procés de cerca de feina
    - La selecció de personal
    - Tècniques i instruments de cerca d'ocupació
      - La carta de presentació
      - El *curriculum vitae*
      - L'entrevista de treball
    - Recerca de treball al sector públic
  - El rol del professional
    - Les funcions i les tasques del professional
    - Procediments i normes del centre de treball
    - Recomanacions i normes d'imatge personal en l'entorn laboral
-

5.3. Identificar els drets i les obligacions de les relacions laborals (EMP)

- 5.3.1. Descriu les característiques, els elements i les classes dels contractes de treball amb precisió.
- 5.3.2. Descriu les característiques, els elements i les formalitats del salari amb precisió.
- 5.3.3. Descriu amb rigor els principals drets i obligacions dels treballadors en la relació laboral.

Sabers associats

- El contracte de treball
    - Definició i forma del contracte
    - Període de prova
    - Classes i característiques dels contractes
    - Suspensió del contracte de treball
    - Extinció del contracte de treball
  - Les condicions de treball
    - Temps de treball
    - Retribució del temps de treball
  - El salari
    - Classes de salari
    - Salari mínim interprofessional
    - La cotització de la persona assalariada a la Caixa Andorrana de Seguretat Social
    - Càlcul del salari
    - Lloc, temps i formalitats del pagament del salari
    - Document de compte d'hores i butlletí de salari
  - Drets i obligacions de les persones assalariades
  - Igualtat i conciliació de la vida laboral i personal
-

5.4. Identificar les característiques de l'activitat empresarial (EMP)

- 5.4.1. Identifica amb claredat i de manera adequada les existències mínimes de productes, de materials i d'equipaments per tenir un aprovisionament optimitzat.
- 5.4.2. Identifica les pautes i els requisits per elaborar pressupostos de manera rigorosa tenint en compte el protocol establert. (MAT. EMP)
- 5.4.3. Identifica els instruments i els mitjans de cobrament i de pagament en les operacions dels comerços conforme a la normativa vigent de manera rigorosa.
- 5.4.4. Identifica de manera acurada les principals característiques de la gestió administrativa i operativa de l'organització de l'empresa.

Sabers associats

- L'empresa: concepte i elements de l'empresa
  - Classificació i característiques de les empreses, atenent diferents criteris. Els departaments i les àrees de l'empresa
  - Funcions bàsiques de l'empresa
- Gestió de l'aprovisionament de material
  - Gestió bàsica d'inventaris
- Gestió econòmica i financera de l'empresa
  - Els pressupostos
  - Mitjans de pagament
- Gestió administrativa
  - Operacions de compravenda
    - Els productes
    - Documents de compravenda
  - Operacions bàsiques de preparació de comandes
    - Documents de comandes

5.5. Aplicar les normes de seguretat, d'higiene i ambientals al centre de treball

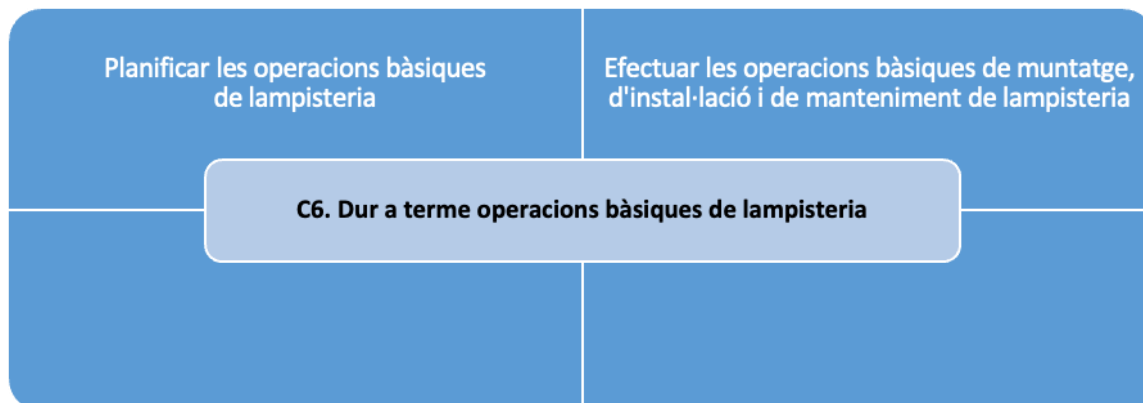
- 5.5.1. Relaciona de manera correcta els riscos laborals i ambientals amb les activitats pròpies de la professió. (EMP)
- 5.5.2. Aplica les mesures preventives necessàries per a la protecció personal, així com per a la resta de persones al centre de treball. (ELE)
- 5.5.3. Aplica les mesures de protecció del medi ambient i de recollida selectiva de residus de manera adequada als protocols. (CIE.MED)

Sabers associats

- Conceptes bàsics sobre seguretat i salut en el treball
- Drets i deures bàsics dels treballadors i dels empresaris en matèria de prevenció
- Danys derivats del treball: accident de treball, malalties professionals
- Riscos més comuns en l'entorn professional
- Les mesures de prevenció de riscos laborals en l'àmbit
- Equips de protecció personal del professional i del client
- Ergonomia i higiene postural
- Prevenció i protecció col·lectiva
- Senyals i alarmes de perill
- Plans d'emergència i evacuació
- Pautes bàsiques d'actuació davant d'emergències
- Normes sobre neteja i ordre a l'entorn de treball
- Gestió de la protecció ambiental
  - Residus. Tipus de residus
  - Recollida selectiva de residus
  - Procediments d'eliminació de residus

EIX DE LAMPISTERIA I DE CALEFACCIÓ

C6. Dur a terme operacions bàsiques de lampisteria

Efectuar operacions bàsiques de lampisteria consisteix a dur a terme les operacions bàsiques dels projectes de muntatge, d'instal·lació o de manteniment de lampisteria; és a dir, operacions relacionades amb la planificació, l'organització i l'execució d'instal·lacions o de manteniment de xarxes d'aigua i d'evacuació, complint amb la normativa vigent, en condicions de seguretat personal i per al medi ambient.

Cal interpretar la documentació gràfica dels elements de lampisteria, conèixer les operacions que s'han d'efectuar i identificar els equips i els materials necessaris per a la instal·lació, seguint la planificació de muntatge i del manteniment.

L'aprenent ha de desenvolupar els sabers que li permetran preparar la zona de treball, els materials, els equips i les eines de lampisteria necessaris per fer les operacions bàsiques de muntatge i d'instal·lació. Un cop duta a terme la instal·lació, l'aprenent n'ha de comprovar el bon funcionament i fer-ne el manteniment preventiu i correctiu.

Referent d'avaluació

6.1. Interpretar la documentació gràfica sobre els elements de lampisteria (CIE. APL)

- 6.1.1. Extreu adequadament la informació rellevant de la documentació gràfica.
- 6.1.2. Descriu amb precisió la funció de cada element en el conjunt de la instal·lació.
- 6.1.3. Determina amb precisió els equips de treball necessaris per fer les instal·lacions. (LAMP)

Sabers associats

- Documentació gràfica
  - Tipus, interpretació de símbols, quantitats
  - Interpretació de plànols
    - Concepte d'escala: gràfica i numèrica
    - Acotació
    - Perspectives: cònica, isomètrica, cabellera, vistes
    - Projeccions
- Sistema internacional d'unitats. Prefixos
- Mesures de magnituds, de longitud, de superfície, de volum i de pressió
- Tipus d'instal·lacions
  - Xarxes d'aigua freda
    - Elements que constitueixen la xarxa d'aigua freda. Escames, claus de tall, filtres, distribuïdors, ascendents, comptadors, grups de pressió, reductors de pressió
  - Xarxes d'evacuació d'aigües
    - Sistemes d'instal·lació. Ramificats o per col·lectors
    - Elements de les xarxes d'evacuació: tancaments hidràulics, baixants, col·lectors, elements de connexió, sistemes de bombeig i elevació, vàlvules antiretorn de seguretat
  - Xarxes d'evacuació de xarxes pluvials
    - Tipologia de les instal·lacions d'evacuació d'aigües pluvials
    - Tipologia d'elements que formen les instal·lacions
    - Configuracions dels sistemes d'evacuació: embornals i pendents
    - Instal·lacions de recuperació d'aigües pluvials: materials i característiques, dimensions normalitzades
    - Elements que formen les instal·lacions d'aigües pluvials: sistemes de subjecció, baixants i canalons, col·lectors
  - Xarxes d'evacuació residuals
    - Tipologia de les instal·lacions d'evacuació d'aigües residuals
    - Configuracions dels sistemes d'evacuació
    - Unitats de descàrrega
    - Canonades d'aigües residuals: materials i característiques i dimensions estàndard
  - Xarxes de subministrament d'aigua a edificis

- Elements que constitueixen la xarxa d'aigua freda: escomesa, claus de tall, filtres, distribuïdors, ascendents, comptadors, grups de pressió, reductors de pressió
    - Aparells sanitaris
      - Tipologia. Materials de disseny i col·locació
      - Cabals de subministrament i evacuació. Connexions
  - Equips que s'utilitzen
    - Eines. Manuals d'utilització
    - Equips de mesura: flexòmetre, peu de rei, nivell, mesurador làser, normatives de traçat...
-

6.2. Preparar la zona de treball, els materials, els equips i les eines de lampisteria necessaris (LAMP)

- 6.2.1. Efectua amb precisió els càlculs necessaris per instal·lar els diferents elements. (MAT. APL)
- 6.2.2. Localitza correctament el lloc concret en què s'instal·la cada element de la instal·lació.
- 6.2.3. Realitza amb precisió els marcatges necessaris per dur a terme la instal·lació.
- 6.2.4. Verifica el funcionament correcte i l'estat dels equips i les eines amb precisió, tenint en compte les instruccions del fabricant.
- 6.2.5. Manté adequadament les zones de treball en condicions d'ordre, de neteja i de seguretat.
- 6.2.6. Disposa els materials, les eines i els equips necessaris en la zona de treball de manera adequada al muntatge que s'ha de fer.

Sabers associats

- Operacions de matemàtiques bàsiques
- Càlculs de variables geomètriques
- Càlcul de disseny i de pressió residual necessari en aparells sanitaris
- Ús d'escales i d'acotacions
- Procediments de mesura
- Elements de les instal·lacions segons el tipus d'instal·lació
- Muntatge i desmuntatge dels elements: ordre i protocol
- Tècniques de marcatge de caixes i de regates
- Ordre de desmuntatge i de muntatge d'elements
- Col·locació de mitjans auxiliars (escales, bastides petites...)
- Procediments d'ordre i de neteja de les operacions prèvies al muntatge
- Normativa i condicions de seguretat
  - Precaucions amb les eines i els riscos específics en les instal·lacions de lampisteria
  - Ús d'equips de protecció individual

- Protocols de seguretat en l'ús d'eines i de manipulació de càrregues
  - Bones pràctiques mediambientals
  - Procediment de gestió i d'emmagatzematge dels materials, les eines i els equips necessaris per dur a terme les instal·lacions
-

6.3. Dur a terme les operacions bàsiques de muntatge i d'instal·lació dels elements de lampisteria (LAMP)

- 6.3.1. Identifica amb precisió les operacions de muntatge que s'han de fer a partir de la documentació gràfica.
- 6.3.2. Munta amb eficiència els elements de la xarxa segons la seva tipologia i configuració.
- 6.3.3. Connecta amb precisió els diferents tipus de canonades i de conductes, utilitzant el sistema que correspon a cada material.
- 6.3.4. Insonoritza les canonades d'evacuació de manera adequada.
- 6.3.5. Munta correctament els aparells sanitaris corresponents.
- 6.3.6. Connecta correctament els aparells sanitaris a les canonades corresponents.
- 6.3.7. Regula adequadament les aixetes de cada aparell sanitari.

Sabers associats

- Tècniques d'execució de regates i de rases
- Tècniques segons els sistemes d'instal·lació
  - Xarxes d'evacuació d'aigües
    - Tècniques de muntatge i d'unió de canonades (plàstiques, fosa i fosa i gres)
    - Legislació sobre el tractament de les aigües
  - Xarxes d'evacuació de xarxes pluvials
    - Tècniques de muntatge i d'unió de canals i de canonades
    - Aplicacions en l'evacuació d'aigües pluvials
  - Xarxes d'evacuació residuals
    - Tècniques de muntatge i d'unió
    - Aplicacions en evacuació d'aigües residuals
  - Xarxes de subministrament d'aigua a edificis
    - Configuració dels sistemes de subministrament: fluxos
    - Tècniques d'estalvi d'aigua aplicades a les instal·lacions de subministrament
- Tècniques d'unió de canonades
  - Característiques dels materials de la canonada, dimensions estàndard
  - Unions i juntes
  - Suports i altres accessoris
  - Tècniques de muntatge i d'unió de canonades plàstiques, de gres, de fosa i gres (enganxat, embotit...)

- Tècniques de soldadura, característiques, propietats, eines i materials necessaris
  - Proteccions: contra la corrosió, contra la condensació, contra les tensions mecàniques, contra sorolls, contra retorns, aïllament tèrmic
  - Tècniques de col·locació d'aparells sanitaris i d'aixetam
    - Preparació d'eines i d'equips necessaris
    - Preparació d'elements auxiliars: àncores. Acabats
    - Muntatge d'aixetes segons la tipologia
    - Muntatges de vàlvules, sifons, descarregadors i boies en aparells sanitaris
  - Tècniques de connexió dels aparells sanitaris a les canonades, els embornals i els pendents
  - Tècniques de regulació d'aparells sanitaris i d'aixetam
-

6.4. Comprovar el funcionament de la instal·lació de lampisteria (LAMP)

- 6.4.1. Realitza rigorosament les proves de la subjecció dels elements.
- 6.4.2. Realitza amb precisió les proves de funcionament, seguint criteris higiènics i sanitaris.
- 6.4.3. Realitza exhaustivament les proves d'estanqueïtat sobre les instal·lacions.

Sabers associats

- Proves de qualitat de la fixació i del muntatge dels elements de la instal·lació
  - Proves d'estanqueïtat
    - Prova amb aigua
    - Prova amb aire
    - Prova amb fum
  - Proves de vibracions, aïllament, conques i *calorifugatge*
  - Proves de funcionament
  - Proves de recepció d'aigua en els aparells sanitaris i l'aixetam
-

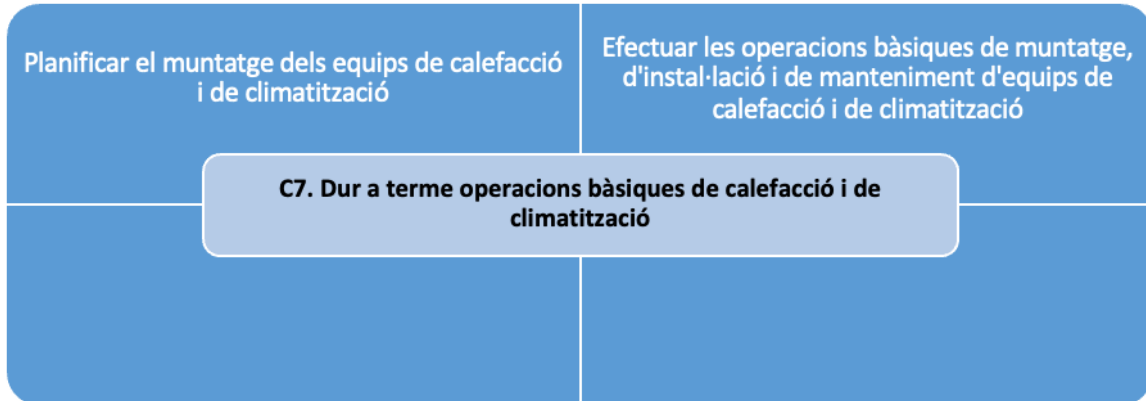
6.5. Mantenir les instal·lacions de lampisteria (LAMP)

- 6.5.1. Descriu de manera rigorosa les possibles disfuncions i les avaries habituals que poden presentar les xarxes d'evacuació.
- 6.5.2. Relaciona de manera apropiada les disfuncions de les diferents xarxes amb les operacions de manteniment.
- 6.5.3. Selecciona correctament equips, eines i utillatges necessaris per a les operacions de manteniment.
- 6.5.4. Fa el manteniment de les instal·lacions de manera adequada al pla de manteniment i als procediments d'actuació.

Sabers associats

- Plans de manteniment de la xarxa
  - Procediments de comprovació periòdica dels elements de la xarxa
  - Interpretació del pla de manteniment
  - Revisions periòdiques i problemes freqüents
    - Comprovacions periòdiques d'estancament
    - Revisió de sifons i de vàlvules
    - Disminució de cabals
    - Eliminació d'embussos. Productes
  - Procediments d'actuació en manteniment de xarxes
    - Identificació d'eines i de mitjans
    - Preparació dels mitjans
  - Avaries freqüents i reparació
    - Instal·lacions d'aigua
  - Mesures que cal prendre en cas d'interrupció del servei
  - Nova posada en servei
  - Operacions de manteniment de canonades i d'aparells sanitaris i d'aixetam
    - Revisió de l'estat d'aïllament
    - Comprovació dels nivells d'aigua en els circuits
    - Comprovació de segellament
    - Procediments de neteja i de desembús de canonades i de desguassos
    - Substitució de juntes i d'elements d'estanqueïtat
    - Revisió i neteja de filtres
    - Reparació de cisternes
    - Altres operacions de manteniment
-

C7. Dur a terme operacions bàsiques de calefacció i de climatització

Efectuar operacions bàsiques de calefacció i de climatització consisteix a dur a terme operacions auxiliars de muntatge, de manteniment i de reparació d'instal·lacions de climatització, ventilació-extracció i filtratge d'aire, seguint la planificació del muntatge i del manteniment i complint amb la normativa i vigent, en condicions de seguretat personal i per al medi ambient.

La competència inclou planificar el muntatge, interpretant els documents gràfics i preparant els materials, les eines i els equips necessaris, així com les operacions prèvies necessàries abans de muntar i d'instal·lar equips de calefacció, equips de climatització i equips de ventilació i conductes d'aire. Així mateix, es preveu la comprovació del bon funcionament del muntatge i de la instal·lació, així com les operacions de manteniment preventiu i correctiu dels equips de calefacció i de climatització.

L'aprenent ha de desenvolupar els sabers que li permetran preparar la zona de treball, els materials, les eines i els equips necessaris per fer les operacions bàsiques de muntatge, d'instal·lació i de manteniment d'elements de calefacció i de climatització.

Referent d'avaluació

7.1. Interpretar la documentació gràfica sobre els elements de calefacció i de climatització (CIE. APL)

- 7.1.1. Extreu adequadament la informació rellevant de la documentació gràfica.
- 7.1.2. Descriu amb precisió la funció de cada element en el conjunt de la instal·lació.
- 7.1.3. Determina amb precisió els equips de treball necessaris per fer les instal·lacions. (CALE)

Sabers associats

- Fonaments per a la instal·lació d'aparells de calefacció i de climatització
  - Tipus de fonts d'energia: característiques i elements
  - Potència, calor i temperatura
  - Escales de temperatura
  - Producció, transport i emissió d'energia
  - Fonaments de calefacció i de climatització
  - Fonts de calefacció i de climatització (reaccions de combustió, energies renovables...)
  - Producció d'aigua calenta sanitària
  - Fonaments d'electrotècnia
  - Fonaments de la pèrdua de càrrega i d'eficiència energètica en instal·lacions de calefacció i de climatització
- Interpretació de documentació tècnica. Plànols, manuals de muntatge, entre d'altres. Esquemes elèctrics i hidràulics
- Elements que configuren la instal·lació de calefacció (productors –calderes, escalfadors, cremadors–, emissors i absorbidors de calor –convectors, ventiloconvectors (*fancoils*), arotermos, radiadors...)
- Elements de regulació i control dels aparells de calefacció i de climatització
- Tipologia dels equips
  - Connexions i ports principals
  - Ventiladors i tipologia
  - Tecnologia de refrigeració per compressió
  - Gasos refrigerants

7.2. Preparar la zona de treball, els materials, els equips i les eines de calefacció i de climatització necessaris. (CALE)

- 7.2.1. Localitza correctament el lloc concret en què s'instal·la cada element de la instal·lació.
- 7.2.2. Descriu adequadament la funcionalitat i les característiques dels elements de la subjecció dels equips a instal·lar.
- 7.2.3. Verifica el funcionament correcte i l'estat dels equips i les eines, tenint en compte les instruccions del fabricant.
- 7.2.4. Manté adequadament les zones de treball en condicions d'ordre, de neteja i de seguretat.

- 7.2.5. Disposa els materials, les eines i els equips necessaris a la zona de treball de manera adequada al muntatge que s'ha de fer.

Sabers associats

- Ordre de desmuntatge i de muntatge d'elements
- Col·locació de mitjans auxiliars (escales, bastides petites...)
- Procediments d'ordre i de neteja de les operacions prèvies al muntatge
- Normativa i condicions de seguretat
  - Precaucions amb les eines i els riscos específics en les instal·lacions de lampisteria
  - Ús d'equips de protecció individual
  - Protocols de seguretat en l'ús d'eines i de manipulació de càrregues
- Bones pràctiques mediambientals
- Procediment de gestió i d'emmagatzematge dels materials, les eines i els equips necessaris per dur a terme les instal·lacions
- Mesures preventives
  - Bastides. Tipologia. Muntatge i utilització
  - Línia de vida. Muntatge i utilització
  - Normatives aplicables
  - Equips de protecció individual
  - Documentació gràfica relativa a la seguretat
- Normatives i reglaments energètics i d'instal·lacions de calefacció i de climatització

7.3. Dur a terme les operacions bàsiques de muntatge i d'instal·lació dels elements de calefacció i de climatització. (CALE)

- 7.3.1. Identifica amb precisió les operacions de muntatge que s'han de fer a partir de la documentació gràfica.
- 7.3.2. Munta correctament les unitats interiors i exteriors d'equips de calefacció, de climatització i de ventilació.
- 7.3.3. Connecta amb precisió els elements terminals dels equips als desguassos, les canonades i els conductes.
- 7.3.4. Regula adequadament els equips de calefacció i de climatització.

Sabers associats

- Tècniques de suport i d'ancoratge d'aparells de calefacció i de climatització
- Col·locació de suports. Tècniques de fixació i d'anivellament d'unitats de climatització en parets, terres i sostres
- Tècniques de muntatge de calderes, d'escalfadors i de termos elèctrics
- Unions i juntes

- Tècniques de muntatge i d'unió de conductes de plàstic i de metall (embotits, soldadura, entre d'altres)
    - Estesa de conductes de refrigerant
    - *Calorifugatge* de canonades
    - Evacuació de condensats
  - Tècniques de connexió de les instal·lacions d'aigua freda i calenta
  - Tècniques de connexió de les instal·lacions de calefacció i de combustible
  - Tècniques de muntatge de radiadors, convector, aerotermos i ventiloconvectors (*fancoils*)
  - Tècniques de connexió de radiadors, convector, aerotermos i ventiloconvectors (*fancoils*)
  - Tècniques de muntatge de xemeneies i de sortides de gasos per a calderes i escalfadors
  - Muntatge de dispositius antivibració
  - Tècniques de muntatge de ventiladors
  - Instal·lació d'unitats exteriors. Elements de subjecció
-

7.4. Comprovar el funcionament de la instal·lació i dels elements de calefacció i de climatització. (CALE)

- 7.4.1. Efectua rigorosament les proves de la subjecció dels elements.
- 7.4.2. Efectua amb rigor les proves de pressió segons la normativa vigent.
- 7.4.3. Efectua amb rigor les proves de funcionament de la instal·lació.

Sabers associats

- Proves de la qualitat de les fixacions i del muntatge dels elements de calefacció i de climatització
  - Tècniques de comprovació d'estanqueïtat/segellament i de recepció de fluids en els aparells de calefacció i de climatització
  - Preparació i neteja de canonades
  - Emplenament i purgació
  - Proves de ventilació en els locals amb calderes i escalfadors
  - Proves de resistència mecànica
  - Proves de lliure dilatació
  - Posada en marxa i proves de funcionament dels elements de calefacció i de climatització
-

7.5. Mantenir les instal·lacions de calefacció i de climatització. (CALE)

- 7.5.1. Descriu de manera rigorosa les possibles disfuncions que poden presentar les xarxes de calefacció, de climatització i de ventilació.
- 7.5.2. Relaciona de manera apropiada les disfuncions de les diferents instal·lacions amb les operacions de manteniment.
- 7.5.3. Selecciona correctament equips, eines i utilitatges necessaris per a les operacions de manteniment.
- 7.5.4. Fa el manteniment de les instal·lacions de manera adequada al pla de manteniment i als procediments d'actuació.

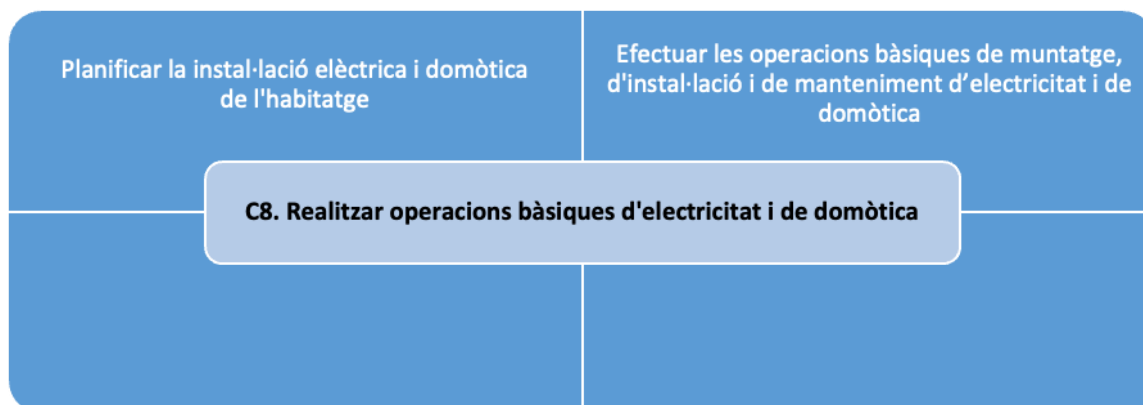
Sabers associats

- Conceptes bàsics de manteniment preventiu i correctiu de les instal·lacions de calefacció i de climatització
  - Plans de manteniment de les instal·lacions de calefacció i de climatització
  - Procediments de comprovació periòdica dels elements de la instal·lació
  - Tècniques de reparació de fugues
  - Procediments de revisió de bombes
  - Procediments de revisió i de neteja de filtres
  - Procediments de revisió de l'estat de l'aïllament tèrmic
  - Procediments de comprovació dels nivells d'aigua als circuits
  - Procediments de comprovació de l'estanqueïtat
  - Procediments de neteja d'equips i de circuits
-

EIX D'ELECTRICITAT I DE DOMÒTICA

C8. Realitzar operacions bàsiques d'electricitat i de domòtica

Efectuar operacions bàsiques d'electricitat i de domòtica consisteix a dur a terme operacions auxiliars de muntatge, de manteniment i de reparació d'instal·lacions d'electricitat i de domòtica, seguint la planificació del muntatge i del manteniment i complint amb la normativa vigent, en condicions de seguretat personal i per al medi ambient.

La competència inclou planificar el muntatge interpretant els documents gràfics i preparant els materials, les eines i els equips necessaris, així com les operacions prèvies necessàries abans del muntatge d'una instal·lació elèctrica de baixa tensió i d'elements de domòtica. Així mateix, es preveu la comprovació del bon funcionament del muntatge i de la instal·lació, així com d'operacions de manteniment preventiu i correctiu dels equips d'electricitat i de domòtica.

L'aprenent ha de desenvolupar els sabers que li permetran preparar la zona de treball, els materials, les eines i els equips necessaris per fer les operacions bàsiques de muntatge d'elements en noves instal·lacions, o de manteniment preventiu i correctiu d'elements elèctrics i de domòtics.

Referent d'avaluació

8.1. Interpretar la documentació gràfica sobre els elements d'electricitat i de domòtica (CIE. APL)

- 8.1.1. Identifica adequadament els principals elements, mesures i característiques dels circuits elèctrics.
- 8.1.2. Descriu correctament les característiques dels elements habituals utilitzats en les instal·lacions domòtiques.
- 8.1.3. Resol amb precisió situacions i problemes vinculats a instal·lacions i circuits elèctrics i domòtics.
- 8.1.4. Classifica els materials auxiliars de la instal·lació (caixes, registres i mecanismes) de manera ajustada a la seva funció i aplicació. (ELE)
- 8.1.5. Identifica de manera pertinent la il·luminació i la font de llum adequades a l'espai i l'ús. (ELE)

Sabers associats

- Interpretar la documentació gràfica sobre els elements d'electricitat i de domòtica
- Càrrega elèctrica, estructura bàsica de l'àtom, llei de Coulomb i corrent elèctric
- Corrent elèctric i circuit elèctric elemental
- Magnituds elèctriques elementals: voltatge, intensitat, resistència, capacítància, inductància, freqüència electromagnètica, potència elèctrica, consum elèctric
- Relacions bàsiques entre magnituds elèctriques
- Freqüència electromagnètica. Tipus de corrent elèctric: corrent continu i corrent elèctric altern (monofàsic, bifàsic, trifàsic)
- Components actius dels circuits: fonts de tensió i fonts d'intensitat
- Components passius dels circuits: interruptors, fusibles, resistències i tipus, condensadors, bobines
- Càlculs elèctrics elementals: llei d'Ohm, efecte Joule, circuits en sèrie i circuits en paral·lel
- Resolució de circuits bàsics emprant la llei de Kirchhoff i el teorema de Thevenin i Norton
- Esquemes i elements de les instal·lacions d'enllaç
- Grau d'electrificació en les instal·lacions d'habitatges
- Tipus de cablejat entre equips i elements d'instal·lacions elèctriques
- Eines i equips utilitzats en el muntatge d'instal·lacions. Característiques i manuals d'utilització
- Elements elèctrics de baixa tensió i elements auxiliars d'una instal·lació elèctrica
  - Tipus de les canalitzacions: característiques. Components (tubs metàl·lics i no metàl·lics, canals, safates i suports, entre d'altres)
  - Característiques i tipus de conductors: aïllats i no aïllats, monofil, multifil, mànegues, barres, colors dels cables, entre d'altres
  - Elements de maniobra (seccionadors, interruptors, commutadors, teleruptors)

- Elements de connexió (suports d'endolls, endolls, regletes de connexió, caixes de connexió, derivacions)
  - Elements de senyalització (números d'identificació i senyalització, bandes d'identificació i senyalització)
  - Elements de protecció i seguretat (interruptors diferencials, interruptors magnetotèrmics, protectors de sobretensió, presa de terra)
  - Parts de la instal·lació elèctrica de baixa tensió
    - Escameses
    - Caixes de protecció
    - Línies d'alimentació
    - Caixes de derivació
    - Comptadors de derivació individuals
    - Quadres de comandament i de protecció
    - Circuits interiors
  - Tipus de sistemes de domòtica de l'habitatge
    - Sistemes de seguretat
    - Sistemes de confort
    - Sistemes d'estalvi energètic
  - Tipus i característiques dels elements del sistema domòtic de l'habitatge
    - Fonts d'alimentació
    - Sensors i actuadors
    - Controladors
    - Interfícies d'entrada i de sortida
  - Elements d'identificació visual dels diferents tipus d'instal·lacions elèctriques
  - Tipus de làmpades i característiques. Tipus d'il·luminació interior i exterior
-

8.2. Preparar la zona de treball, els materials, els equips i les eines d'electricitat i de domòtica.

(ELE)

- 8.2.1. Efectua exhaustivament el traçat respectant els croquis i els plànols bàsics d'instal·lacions.
- 8.2.2. Prepara amb pulcritud la zona de treball.
- 8.2.3. Prepara correctament els cables estesos deixant la longitud adequada per possibilitar-ne la seva connexió i l'etiquetatge.
- 8.2.4. Prepara amb pulcritud els terminals de connexió segons el tipus.

Sabers associats

- Tècniques de marcatge de caixa i de regates
  - Ordre de desmuntatge i de muntatge d'elements
  - Col·locació de mitjans auxiliars (escales, bastides petites...)
  - Procediments d'ordre i de neteja de les operacions prèvies al muntatge
  - Normativa i condicions de seguretat
    - Precaucions amb les eines i els riscos específics en les instal·lacions d'electricitat i de domòtica
    - Ús d'equips de protecció individual
    - Protocols de seguretat en l'ús d'eines
  - Bones pràctiques mediambientals
  - Procediment de gestió i d'emmagatzematge dels materials, les eines i els equips necessaris per dur a terme les instal·lacions
  - Procediment per preparar i estendre el cablejat per muntar la instal·lació elèctrica d'un habitatge
    - Tècniques d'instal·lació i d'estesa dels conductors. Guies passafils, tipus i característiques. Precaucions
  - Procediment de preparació de terminals de connexió
  - Operacions de preparació, mecanitzat i execució de quadres i d'armaris, canalitzacions, cables, terminals, entroncaments elèctrics i connexions. Mitjans i equipaments
  - Normatives i elements de seguretat en les instal·lacions elèctriques
    - Mitjans i equipaments de seguretat. Prevenció d'accidents.
    - Normativa bàsica de seguretat elèctrica. Riscos en altura
    - Mesures de seguretat i de protecció
    - Normativa específica de les instal·lacions en locals amb banyeres o dutxes
    - Protecció contra contactes directes i indirectes. Dispositius
-

8.3. Dur a terme les operacions bàsiques de muntatge i d'instal·lació dels elements d'electricitat i de domòtica. (ELE)

- 8.3.1. Aplica correctament tècniques de subjecció del cable a la guia en funció del tipus de cable, ocupant el mínim espai.
- 8.3.2. Introdueix amb precisió els cables pel tub corresponent sense malmetre les seves característiques.
- 8.3.3. Aplica de manera rigorosa les tècniques requerides per al muntatge de superfícies, assegurant la fixació i l'estètica.
- 8.3.4. Fixa mecanismes, detectors i sensors domòtics de l'habitatge, aplicant de manera correcta les tècniques corresponents.
- 8.3.5. Connecta amb precisió els cables amb els mecanismes i els aparells elèctrics o els dispositius domòtics.

Sabers associats

- Tècniques de muntatge en funció del tipus d'instal·lació: instal·lació elèctrica o domòtica encastada, en superfície o aèria (croquis elementals, materials, eines, equips, trepa, tipus de superfície; fixacions, tipus i característiques)
  - Tècniques d'instal·lacions de posada a terra: característiques i elements
  - Tècniques d'instal·lació dels aparells de protecció segons la seva tipologia i característiques (fusibles, interruptor de control de potència, interruptor diferencial, interruptors magnetotèrmics...)
  - Tècniques d'instal·lació i de fixació sobre rail. Connexió. Aparells de maniobra
  - Tècniques d'instal·lació d'interruptors, commutadors, polsadors, entre d'altres. Tipus i característiques. Muntatge i fixació. Connexió
  - Tècniques d'instal·lació de receptors elèctrics (Il·luminàries, motors, timbres...). Instal·lació i fixació.
  - Tècniques d'instal·lació d'elements domòtics
    - Tècniques de muntatge de sistemes de seguretat
    - Tècniques de muntatge de sistemes de confort
    - Tècniques de sistemes d'estalvi energètic
    - Tècniques de connexió dels elements de les instal·lacions domòtiques
-

8.4. Comprovar el funcionament de la instal·lació d'electricitat i de domòtica. (ELE)

- 8.4.1. Efectua rigorosament les proves de fixació dels elements.
- 8.4.2. Assegura un bon contacte elèctric i la correspondència entre el cable i el terminal de l'aparell o del dispositiu.
- 8.4.3. Efectua amb rigor proves del funcionament correcte de la instal·lació.

Sabers associats

- Comprovació del funcionament d'instal·lacions elèctriques o domòtiques d'habitatges
  - Procediments de prova de fixació dels elements
  - Procediments de mesura de les magnituds elèctriques (tensió, intensitat, resistència, inductància, capacitància, freqüència del senyal...), emprant els aparells de mesura pertinents
  - Precaucions i mesures de seguretat i de protecció en el procediment de mesura

---

8.5. Mantenir les instal·lacions d'electricitat i de domòtica. (ELE)

- 8.5.1. Descriu amb precisió les avaries tipus en instal·lacions elèctriques i domòtiques.
- 8.5.2. Relaciona de manera apropiada les disfuncions de les instal·lacions elèctriques i domòtiques amb les operacions de manteniment.
- 8.5.3. Selecciona correctament equips, eines i utilitatges necessaris per a les operacions de manteniment.
- 8.5.4. Efectua correctament el manteniment de les instal·lacions d'electricitat i de domòtica.

Sabers associats

- Avaries tipus en edificis d'habitatges. Síntomes i efectes
- Procediments de comprovacions i d'actuacions necessàries per detectar i resoldre avaries
- Normatives aplicables al manteniment de les instal·lacions d'electricitat i de domòtica
- Plans de manteniment de les instal·lacions d'electricitat i de domòtica
- Procediments de comprovació periòdica dels elements de les instal·lacions d'electricitat i de domòtica
- Procediments de substitució dels elements avariats
- Procediments del restabliment de la instal·lació domòtica

Annex 1. Contextos de realització de la competència C4 en relació amb el nivell exigít per a cada llengua

	Comprensió escrita	Comprensió oral	Producció escrita	Producció oral
CATALÀ	<p>En aquest nivell, la comprensió lectora comporta la capacitat de comparar, contrastar, completar, analitzar, fer deduccions, integrar, sintetitzar i valorar críticament i creativament bateries de textos al voltant d'un tema. Pel que fa a la valoració crítica i creativa, entenem que l'alumne no solament identifica les perspectives dels textos sinó que també les compara i les contrasta entre elles i amb la seva pròpia perspectiva del tema i, per tant, inicia un procés d'avaluació creativa en què qüestiona, reforça i modifica el propi coneixement o pensament sobre el tema. El pes recau, sobretot, en la comparació, el contrast, la síntesi i la valoració crítica i creativa de la informació a partir de coneixements específics.</p> <p>El contingut no és igual al que està habituat l'alumne i hi poden aparèixer conceptes contraris als esperats; això sí, sempre emmarcat en coneixements previs. En aquest nivell és molt important completar la coherència del sentit d'un text amb la interpretació contrastada de tots els sistemes semiòtics que el configuren. I també el desenvolupament de la valoració crítica, amb especial atenció a la literacitat internauta. La densitat de la informació que cal extreure dels textos és mitjana-alta; és a dir, hi ha força informació nova però que es manté ben lligada al coneixement extralingüístic que l'alumne posseeix del tema i del món atenent el seu nivell acadèmic. L'alumne comprèn el text en la seva globalitat i en el seu detall i fa inferències complexes, ja sigui dins d'un paràgraf, en tot el text o en comparació amb altres textos.</p> <p>I pel que fa a la varietat contextual, i per tal de concretar, podem classificar les situacions de</p>	<p>En aquest nivell, la comprensió oral comporta la capacitat d'identificar la idea central i la línia de desenvolupament principal, d'inferir la perspectiva de l'emissor davant el tema i de mantenir una actitud de qüestionament constant que permeti localitzar els diversos punts febles de la línia de desenvolupament presentada.</p> <p>Els textos orals poden ser directes o enregistrats i tenen el suport d'imatges; per tant, a més del llenguatge verbal i paraverbal, tenen el suport del llenguatge no verbal. Els temes no són familiars i són polèmics per la diversitat de perspectives que els envolten i que poden aparèixer en el text.</p> <p>Pel que fa als contextos orals (en expressió o interacció) tenim l'acadèmic, el social i el cultural. Es poden utilitzar els mitjans de comunicació (programes culturals, reportatges, debats... sobre matèries que treballen), la producció cultural (en diferit o en directe), teatre, audiollibres conferències, debats, discussions intel·lectuals... Els textos han de tenir un registre estàndard amb llenguatge acadèmic especialitzat i una durada mitjana. Pel que fa a la comprensió d'obres literàries disposa també d'un domini mitjà-alt del registre familiar, incloses les varietats geodialectals pròpies. El nivell de comprensió denota un domini mitjà-alt de les eines textuais, lingüístiques i semàntiques (pronoms de 1a i de 2a persones, fórmules de tractament de persona, estructures impersonals, operadors argumentatius, modalitat oracional, tria de paraules, recollida de la veu del receptor o receptors, enunciats a base de clàusules verbals, gramàtica dinàmica...) i del context (coneixement del tema i dels gèneres textuais, principalment dialògics).</p>	<p>En aquest nivell, la producció escrita comporta la capacitat de definir el tema de manera clara i precisa i de construir la seva línia de desenvolupament a partir del qüestionament aprofundit de la situació real que fa de referent al tema i del qüestionament de les diferents línies més importants de desenvolupament que s'hi relacionen, així com de la pròpia perspectiva que es crea a través del qüestionament crític. En l'escrit, per tant, hi ha una creació de coneixement o de pensament que parteix del coneixement de la temàtica i de les perspectives més destacades i de la seva integració crítica en una perspectiva original.</p> <p>Els textos escrits han de tenir un desenvolupament ampli, coherent i crític de les idees. Han de complir força bé les propietats de tot text, la coherència, la cohesió i l'adequació. Per tant, ha d'haver-hi un bon nivell de correcció ortogràfica, morfosintàctica o lèxica. Aquests textos coherents, cohesionats, adequats i correctes mostren un bon domini de les eines textuais, lingüístiques i semàntiques. Acompleixen les regles de coherència (repetició, progressió, no contradicció, relació) pel que fa a la macroestructura i fan un bon ús de les seqüències prototípiques, la microestructura. Presenten varietat de mecanismes de referència (gramatical i lèxica) i de connexió, tant pel que fa a la connexió textual com a la composició oracional, usant oracions coordinades i juxtaposades i també subordinades, segons les necessitats expressives. I en aquest nivell s'ha d'assegurar el domini del registre estàndard amb riquesa de llenguatge i ús del llenguatge acadèmic necessari.</p>	<p>En aquest nivell, la resolució de la competència de la producció oral comporta la capacitat de qüestionament de la situació tractada, amb la definició clara del tema i la construcció lògica de la seva línia de desenvolupament, així com la integració de les perspectives dels seus interlocutors i les perspectives i les posicions més destacades que es desprenen de la situació real que fa de referent al tema; perspectives i posicions que l'alumne haurà inferit i passat pel sedàs del qüestionament i de la construcció creativa del propi discurs. Així doncs, els textos orals emesos han de tenir un desenvolupament coherent i crític de les idees.</p> <p>Els temes no són els que habitualment produeixen a l'aula, però els alumnes han de tenir prou coneixements per poder desenvolupar-los amb l'exigència demanada. Pel que fa als contextos orals (en expressió o interacció) tenim l'acadèmic, el social i el cultural. De manera que es poden tractar des de diversos gèneres (debat, discussió intel·lectual, grup de discussió, exposicions...) temes del camp conceptual de les matèries pròpies del seu nivell acadèmic; es poden aprofitar els gèneres propis dels mitjans de comunicació o les xarxes socials (participacions en programes de ràdio, YouTube i altres produccions audiovisuals...) per tractar temes de l'actualitat social i de les produccions culturals en general i literàries orals en especial: teatre, recitació, monòlegs, participació en clubs literaris..., per tractar temes de reflexió sobre diversos aspectes de la vida i de la seva interpretació plural i intercultural.</p> <p>Els textos han de tenir un registre estàndard amb un llenguatge acadèmic especialitzat. El nivell</p>

	<p>lectura entre la lectura acadèmica, la social i la cultural. En aquest punt tenen molta importància els mitjans de comunicació, les xarxes socials i les publicacions de divulgació de les diferents àrees de coneixement. Finalment, també tenim l'entorn de la producció cultural, en què tenen un paper molt important la literatura i els textos que es produeixen al voltant de la producció i la recepció literària, com participacions en blogs, fòrums, ressenyes, etc. Té un bon domini de la llengua estàndard, pròpia de l'entorn acadèmic, amb lèxic específic de les matèries. El seu nivell de comprensió denota un domini mitjà-alt de les eines textuais, lingüístiques i semàntiques (sentits rectes i figurats, llenguatge connotat, figures retòriques, relacions de significat entre les paraules, la relació de les paraules per la forma, la combinació diferent d'arguments i de modificadors oracionals amb els seus papers temàtics, els connectors oracionals i textuais, els mecanismes de referència...).</p>			<p>d'expressió (més o menys sostinguda en el temps: expressió monològica, intervenció en interacció i digressió en interacció) denota un domini mitjà-alt de les eines verbals, ja siguin textuais, lingüístiques o semàntiques, com els connectors, el lèxic contrastiu, els pronoms de 1a i de 2a persones, les fórmules de tractament personal, les estructures impersonals, els operadors argumentatius, la modalitat oracional, la tria de paraules, la recollida de la veu del receptor o receptors, etc.; del context, amb el coneixement del tema i dels gèneres textuais principalment dialògics, i de les eines paraverbals; és a dir, de la vocalització, la correcció fonètica, la velocitat, el to, el ritme, el volum, i de les eines no verbals: els gestos, les expressions, la mirada i l'actitud corporal.</p>
CAST./FRA.	<p>En aquest nivell, la comprensió lectora comporta la capacitat de comparar, contrastar, completar, fer alguna deducció, resumir, integrar i valorar críticament i creativament un o més textos d'un tema. Pel que fa a la valoració crítica, entenem que l'alumne identifica la intenció de l'autor i l'encaix d'aquesta perspectiva dins d'una problemàtica real en què l'alumne reconeix l'existència de possibles diferents posicions. I pel que fa a la valoració creativa, adopta la seva pròpia perspectiva sobre el tema a partir del qüestionament de les diferents perspectives, inclosa la seva. El pes recaurà, sobretot, en la comparació, el contrast, el resum i la complementació entre els diferents textos.</p> <p>Els textos són llargs i estan ben construïts, l'alumne hi trobarà conceptes nous que podrà relacionar amb coneixements previs. Compondrà la coherència global del text, integrant-hi tots els sistemes semiòtics que el configuren. Accedirà als documents fent bon ús dels marcadors de navegació o dels marcadors textuais i valorarà críticament la font. En aquest nivell, la densitat de</p>	<p>En aquest nivell, la comprensió oral comporta la capacitat d'identificar la idea central i l'estructura jerarquitzada de les idees principals, d'inferir la intenció de l'emissor davant el tema i de mantenir una actitud de qüestionament constant que permeti localitzar prejudicis.</p> <p>Els textos orals poden ser directes o enregistrats i tenen el suport d'imatges; per tant, a més del llenguatge verbal i paraverbal, disposen del suport del llenguatge no verbal. Els temes no són familiars però tenen un desenvolupament temàtic molt clar. Pel que fa als contextos orals (en expressió o interacció), tenim l'acadèmic, el social i el cultural. Es poden utilitzar els mitjans de comunicació (programes didàctics, reportatges, notícies, entrevistes..., sobre matèries que treballen i temes treballats i continguts relativament coneguts), la producció cultural (en diferit o en directe), esquetjos teatrals, publicitat, assemblees, discussions intel·lectuals... Els textos han de tenir un registre estàndard i una estructura clara, amb un llenguatge acadèmic treballat i d'una durada</p>	<p>En aquest nivell la producció escrita s'ha d'adequar al grau de formalitat que requereixen el context i la situació comunicativa. Segons el context (àmbits d'ús com les relacions interpersonals, el dels mitjans de comunicació, l'acadèmic...), el grau de formalitat pot anar del més formal al menys formal; des de l'acadèmic a la informalitat d'una conversa entre amics. Segons la situació comunicativa (emissor-receptor, missatge, canal-mitjà, funció o intenció), l'alumne concreta aquest grau de formalitat en el model lingüístic que són els registres (culte, estàndard, familiar o vulgar). En aquest nivell, emprà el registre estàndard amb el vocabulari específic dels temes acadèmics treballats. A més, adequa també la presència de la variabilitat pròpia com a usuari al grau de formalitat. Quan emprà l'estàndard, el registre no marcat i equiparable a la normativa, aquesta</p>	<p>En aquest nivell, la producció oral comporta la capacitat de la descripció de la situació tractada, la definició clara del tema i la construcció lògica de la seva línia de desenvolupament, construïda a partir del qüestionament d'altres línies de desenvolupament tractades. Els textos orals emesos han de tenir un desenvolupament coherent i crític de les idees.</p> <p>Els temes no són iguals als produïts a l'aula però pertanyen al camp temàtic treballat a l'aula i els alumnes han de tenir l'oportunitat d'haver-hi reflexionat per poder desenvolupar-los amb l'exigència demanada. Pel que fa als contextos orals (en expressió o interacció), tenim l'acadèmic, el social i el cultural. De manera que es poden tractar des de diversos gèneres (assemblees, converses al voltant d'un tema, presentacions...) temes del camp conceptual de les matèries pròpies del seu nivell acadèmic; es poden aprofitar els gèneres propis dels mitjans de comunicació o les xarxes socials (YouTube i altres produccions audiovisuals) per tractar temes de l'actualitat social i de les</p>

	<p>la informació que cal extreure dels textos és mitjana; és a dir, hi ha informació nova però es manté ben lligada al coneixement extralingüístic que l'alumne posseeix del tema i del món atenent el seu nivell acadèmic. L'alumne comprèn el text en la seva globalitat i en el seu detall i fa inferències complexes, ja sigui dins d'un paràgraf o en tot el text.</p> <p>I pel que fa a la varietat contextual, i per tal de concretar, podem classificar les situacions de lectura entre la lectura acadèmica, la social i la cultural; amb especial atenció als mitjans de comunicació, les xarxes socials, les publicacions de no ficció adaptades a la seva edat i les de literatura juvenil. L'alumne entén la llengua estàndard, pròpia de l'entorn acadèmic, amb lèxic específic de les matèries. El seu nivell de comprensió denota un domini mitjà de les eines textuales, lingüístiques i semàntiques (alguns sentits figurats, figures analògiques, jocs de paraules, relacions de significat entre les paraules, la relació de les paraules per la forma, el reconeixement de les diferents categories de paraules i la seva relació, el reconeixement de les oracions, dels signes de puntuació, dels connectors, dels marcadors textuales...).</p>	<p>mitjana-baixa. El nivell de comprensió denota un domini mitjà de les eines textuales, lingüístiques i semàntiques (prefixos i sufixos valoratius, substantius, adjectius, verbs, adverbis, s. prep. valoratius) i del context (coneixement del tema).</p>	<p>presència es manifesta només en les variants de morfologia nominal. L'alumne tria adequadament el gènere, les seqüències textuales o els elements no verbals (imatges, gràfics...) segons la funció expressiva.</p>	<p>produccions culturals en general i en especial literàries orals (petites dramatitzacions, recitat d'un poema, petites narracions, participació en clubs de lectura...), per tractar temes de reflexió sobre diferents aspectes de la vida i la seva interpretació intercultural.</p> <p>Els textos han de tenir un registre estàndard, amb el llenguatge acadèmic treballat. El nivell de producció denota un domini mitjà-baix de les eines verbals, ja siguin textuales, lingüístiques o semàntiques, com els pronoms de 1a i 2a persones, les fórmules de tractament personal, la tria de paraules, la relació d'aquestes i la construcció de clàusules verbals, etc.; del context, amb el coneixement del tema, i de les eines paraverbals, és a dir, vocalització, correcció fonètica, velocitat, to, ritme, volum, i no verbals: gestos, expressions, mirada, actitud corporal.</p>
ANGLÈS	<p>En aquest nivell, la resolució de la competència de la comprensió lectora comporta la capacitat de comparar, contrastar, completar, fer alguna deducció, resumir, integrar i valorar críticament i creativament un o més textos d'un tema. Pel que fa a la valoració crítica, entenem que l'alumne identifica la intenció de l'autor i l'encaix d'aquesta perspectiva dins d'una problemàtica real en què l'alumne reconeix l'existència de possibles posicions diferents. Es procurarà que aquestes diferents posicions apareguin de manera clara en els diferents textos. I pel que fa a la valoració creativa, adopta la seva pròpia perspectiva sobre el tema a partir del qüestionament de les diferents perspectives, inclosa la seva. El pes recaurà</p>	<p>En aquest nivell, la competència de la comprensió oral comporta la capacitat d'identificar la idea central i l'estructura jerarquitzada de les idees principals, d'inferir la intenció de l'emissor davant el tema i de mantenir una actitud de qüestionament constant.</p> <p>Els textos orals poden ser directes o enregistrats i tenen el suport d'imatges; per tant, a més del llenguatge verbal i paraverbal, tenen el suport del llenguatge no verbal. Els temes són familiars, però alhora tenen informació nova o la informació està tractada de manera diferent als textos emprats a l'aula.</p> <p>Pel que fa als contextos orals (en expressió o interacció), tenim l'acadèmic, el social i el cultural.</p>	<p>En aquest nivell, la resolució de la competència de la producció escrita comporta la capacitat de la descripció de la situació tractada, la identificació de més d'una perspectiva i la formulació d'una perspectiva pròpia amb la integració de l'altra o altres perspectives des del qüestionament crític.</p> <p>Els textos escrits han de tenir un desenvolupament coherent i crític de les idees. Han de complir correctament les propietats de tot text, la coherència, la cohesió i l'adequació. Aquests textos coherents, cohesionats, adequats i correctes mostren un domini correcte de les eines textuales, lingüístiques i semàntiques. Acompleixen les regles de coherència (repetició, progressió, no contradicció, relació) pel que fa a</p>	<p>En aquest nivell, la resolució de la competència de la producció oral comporta la capacitat de la descripció de la situació tractada, la definició clara del tema i la construcció lògica de la seva línia de desenvolupament, construïda a partir del qüestionament d'altres línies de desenvolupament tractades. Els textos orals emesos han de tenir un desenvolupament coherent i crític de les idees.</p> <p>Els temes no són iguals als produïts a l'aula però pertanyen al camp temàtic treballat a l'aula i han de tenir l'oportunitat d'haver-hi reflexionat, per poder desenvolupar-los amb l'exigència demanada. Pel que fa als contextos orals (en expressió o interacció), tenim l'acadèmic, el social i el cultural. De manera que es poden tractar des de diversos gèneres (assemblees, converses al voltant d'un</p>

<p>sobretot en la comparació, el contrast, el resum, la complementació entre els diferents textos.</p> <p>Els textos són mitjans, estan ben construïts i són habituals (en coneix les estructures sintàctiques i la majoria del vocabulari), l'alumne hi trobarà conceptes nous que podrà relacionar amb coneixements previs. Comprendrà la coherència global del text, integrant-hi tots els sistemes semiòtics que el configuren (que no siguin contradictoris). Accedirà als documents fent bon ús dels marcadors de navegació o dels marcadors textuals i valorarà críticament la font. En aquest nivell, la densitat de la informació que cal extreure dels textos és mitjana; és a dir, hi ha informació nova però es manté ben lligada al coneixement extralingüístic que l'alumne posseeix del tema i del món atenent el seu nivell acadèmic. L'alumne comprèn el text en la seva globalitat i en el seu detall i fa inferències complexes, ja sigui dins d'un paràgraf o en tot el text.</p> <p>I pel que fa a la varietat contextual, i per tal de concretar, podem classificar les situacions de lectura entre la lectura acadèmica, la social i la cultural; amb especial atenció als mitjans de comunicació, les xarxes socials, les publicacions de no ficció adaptades a la seva edat i nivell lingüístic i les de literatura infantil i juvenil (de dificultat lèxica baixa). Entén la llengua estàndard, pròpia de l'entorn acadèmic, amb lèxic específic de les matèries. El seu nivell de comprensió denota un domini mitjà de les eines textuals, lingüístiques i semàntiques (alguns sentits figurats, figures analògiques, jocs de paraules, relacions de significat entre les paraules, la relació de les paraules per la forma, el reconeixement de les diferents categories de paraules i la seva relació, el reconeixement de les oracions, dels signes de puntuació, dels connectors, dels marcadors textuals...).</p>	<p>Es poden utilitzar els mitjans de comunicació (programes didàctics, reportatges, notícies, entrevistes...), la producció cultural (en diferit o en directe), esquetxos teatrals, publicitat, assemblees, discussions intel·lectuals..., sempre de tema conegut. Els textos han de tenir un registre estàndard i una estructura clara, amb un llenguatge acadèmic treballat i d'una durada mitjana-baixa. El nivell de comprensió denota un domini mitjà-inicial de les eines textuals, lingüístiques i semàntiques (prefixos i sufixos valoratius, substantius, adjectius, verbs, adverbis, s. prep. valoratius) i del context (coneixement del tema).</p>	<p>la macroestructura i fan un bon ús de les seqüències prototípiques, la microestructura. Usen amb correcció mecanismes de referència (gramatical i lèxica) i de connexió, tant pel que fa a la connexió textual com a la composició oracional. Hi apareixen oracions coordinades, juxtaposades i algunes de subordinades, amb ús adient de connectors i de signes de puntuació. I en aquest nivell s'ha d'assegurar el domini del registre estàndard i manifestar coneixement de recursos semàntics (els propis de la relació de les paraules pel significat o per la forma, les figures retòriques, etc.) i l'ús del llenguatge acadèmic treballat.</p>	<p>tema, presentacions...) temes del camp conceptual de les matèries pròpies del seu nivell acadèmic; es poden aprofitar els gèneres propis dels mitjans de comunicació o les xarxes socials (YouTube i altres produccions audiovisuals) per tractar temes de l'actualitat social i de les produccions culturals en general i en especial literàries orals (petites dramatitzacions, recitat d'un poema, petites narracions, participació en clubs de lectura...), per tractar temes de reflexió sobre diferents aspectes de la vida i la seva interpretació intercultural.</p> <p>Els textos han de tenir un registre estàndard, amb el llenguatge acadèmic treballat. El nivell de producció denota un domini mitjà-baix de les eines verbals, ja siguin textuals, lingüístiques o semàntiques, com els pronoms de 1a i 2a persones, les fórmules de tractament personal, la tria de paraules, la relació d'aquestes i la construcció de clàusules verbals, etc.; del context, amb el coneixement del tema, i de les eines paraverbals, és a dir, vocalització, correcció fonètica, velocitat, to, ritme, volum, i no verbals: gestos, expressions, mirada, actitud corporal.</p>
---	---	--	---